

Nguy n Thi, dân San Jose, là m t Facilitator cho nh ng bu i h i th o nói v H Th ng H c Đ ng i California,

đ ng th i cũng tham gia v c đ y V t ng cho c ng đ ng. Bài c a cô k v nh ng sinh ho t mùa l cu i năm, t ngày l Halloween i T t Trung Thu...

- Già mà còn ham vui. Ch i t nh bên nhà r i qua đây b ng tu i này v n còn ham ch i!

- Vào đó ch th y m t ch có n u kéo gì tu i xuân đ c đâu?

Đ i lo i đó là nh ng câu tôi th ng nghe b n bè ngay c chính ng i thân th ng dùng đ ám ch tôi. Nh ng tôi cũng đâu có ch u thua, vì: Trắ ng bao nhiêu tu i trắ ng già? t bao nhiêu tu i m i là t cay?

Đ y b n xem ca dao t tiên đã ch ng minh rành rằ ng. Có nh u đ u ta không th dùng th c th i gian đ đo tu i tác. Mà nói cho ngay, dù có c n đ tu i đ i v i th c t tôi nghĩ tôi v n còn tr mắ ng. M i ba m i m y sao g i là trung niên ho c cao niên đ c? V i trò ch i tôi tham gia hàng năm ai cũng thích ch i, t con nít cho t ông c bà c. Bên V t Nam cũng có mà bên M cũng v y.

Lòng vòng t n y g i ch c b n s t ru t không bi t m c ăn ch i nào mà ph thông đ n th ? N u b n đang M ch c ch n b n kh ng th nào quên đ c ngày 31 tháng 10 hàng năm? Ng i b n x âu y m đ t tên cho nó cái tên thân thi n "Halloween", riêng ng i V t Nam t i ngày lu bu đi cày hai ba job thì g i đó là ngày "Ma Qu ". N u ngày này đi làm v đêm b o đ m b n s g p vô s ma qu nh n nh ngoài đ ng ph . Chúng th p thoá ng sau bóng cây bên v a hè ho c b t thình lĩ nh ch y x c ngang qua đ ng mà không đ m x a gì đ n xe c .

B&#i v&#y nh&#ng b&#n y&#u tìm nên tránh đi đêm ho&#c m&# c&# a ngày này n&#u không mu&#n đ&#ng tìm t&#i ch&#.

Tr&# c ngày &# Halloween c&# tháng, con nít &# n ng&# i &# n đa s&# đ&#u s&# m cho mình m&# t b&# đ&# hóa trang càng kinh đ&# càng t&#. Con nít hóa trang đ&# đúng t&#i 31, dù m&# a hay t&# nh, dù &# nh &# o hay có tuy&# t r&#i, đ&#u đi gõ c&# a t&#ng nhà xin k&# o v&#i câu "Trick or Treat". Có &# n tôi đã g&#p nh&#ng em trai tu&#i 13, 14 cao ch&#ng ng&#ng gõ c&# a xong đã xòe ngay cái túi đ&#ng k&# o quá kh&#, chính là nh&#ng bao g&#i b&#ng v&#i dài cũng h&#n n&#a th&# c ch&# không ít. Còn ng&# i &# n thì đây là ngày đ&#c nh&#t trong năm h&# có th&# đ&#ng đ&#ng chính chính b&#n mình ra ai thì ra t&#i các bu&#i t&#c liên hoan, ho&#c t&#i n&#i làm vi&#c (tr&#ng h&#c, nhà th&#ng, văn phòng, t&#m t&#p hóa...) n&#u ch&# nhân cho phép. Trong nguyên ngày 31, n&#u không ph&#i là dân b&#n x&# b&#n s&# t&#ng mình &#c vào m&#t hành tinh khác vì s&# h&#n đ&#n đây đó c&# a các siêu nhân, ng&# i nh&#n, ng&# i d&#i, công chúa B&#ch Tuy&#t, n&# hoàng Cleopatra, tài t&# đ&#n n&# nh, m&# phù th&#y, ma cà r&#ng ... ho&#c ngay c&# t&#ng th&#ng Hoa K&# v&#i nh&#ng m&#t n&# và trang ph&#c trông c&# y nh&# ng&# i th&#t.

B&#n t&#ng tôi nói ngày này à? Đúng, nh&#ng ch&# đúng m&#t ph&#n thôi. Ngày Ma Qu&# coi nh&# là ngày c&# a con nít nh&#ng ng&# i &# n. M&# cũng ch&#i ké. Vì t Nam mình cũng có ngày cho nhóm nhi đ&#ng và ng&# i &# n ké theo. Nh&#ng đa s&# nó &#i r&#i vào kho&#ng g&#i a tháng 9 đ&#n đ&#u tháng 10 vì ta th&#ng dùng âm &#ch cho ngày "R&#m tháng 8" ho&#c còn g&#i là T&#t Trung Thu. Ng&# i M&# t&#ng k&# o bánh cho b&#t c&# ai kh&#ng k&# quen hay &# khi gõ c&# a vào đêm 31/10 tây &#ch. Trong khi đó vào R&#m tháng 8 ng&# i V&#t ch&# t&#ng bánh Trung Thu và trà xanh cho nh&#ng ng&# i thân quen nh&# ông bà, cha m&#, th&#y cô, b&#n bè, và đôi khi x&#p &#n c&# a mình.

Dù s&#ng &# M&# lâu năm nh&#ng tôi thích T&#t Trung Thu h&#n ngày Halloween. Dĩ nhiên T&#t Trung Thu th&#ng đ&#c t&# ch&#c m&#t cách chu đáo t&#i nh&#ng n&#i có đông c&#ng đ&#ng ng&# i V&#t nh&# Nam và B&#c Cali ch&#ng h&#n. H&#u nh&# các ban t&# ch&#c đ&#u ch&#n m&#t ngày th&# b&#y nào g&#n nh&#t v&#i ngày r&#m đ&# làm m&#t cái T&#t nhi đ&#ng nguyên ngày t&# tr&#a đ&#n 10, 11 g&#i đêm. Ch&#ng trình bao g&#m nh&#ng trò ch&#i, thi v&#, thi v&#t, thi qu&#c ph&#c tài năng, văn ngh&#, &#m th&#c, múa lân và dĩ nhiên cao đ&#m c&# a đêm Trung Thu là r&#c &#ng đèn v&#i nh&#ng ng&# n&#n lung linh, ho&#c nh&#ng &#ng đèn đ&# màu s&#c ch&#y b&#ng pin và đôi khi có nh&#c kèm theo. Tùy theo kinh t&# t&#ng vùng và tùy theo h&#u bao c&# a nh&#ng nhà h&#o tâm mà ng&# i ta ăn T&#t to ho&#c T&#t nh&#, đ&#n hình là các g&#i t&#ng cho nh&#ng cu&#c thi tr&#em.

Đó là nh&#ng cái T&#t nhi đ&#ng mà m&#i ng&# i t&#ng b&#t đ&#n. Sau m&#y m&#i năm s&#ng t&#i vùng San Jose, B&#c Cali, n&#i đ&#c m&#nh danh là thung lũng đ&#n t&#, thung lũng hoa vàng, thung lũng tình th&#ng, tôi ph&#i h&#nh đ&#n mà nói r&#ng ch&# a có n&#i nào t&#i h&#i ngo&#i có đ&#c nh&#ng ngày Trung Thu cho tu&#i choai choai liên t&#c m&#i m&#y năm nh&# t&#i n&#i này.

Tôi nh&# cách đây cũng b&#ng b&#y năm, tu&#i tr&# ham ch&#i, tôi theo l&# b&#n cùng tr&#ng tham gia cu&#c thi cho "ng&# i nh&#n". D&#a theo ban t&# ch&#c Trung Thu thì "ng&# i nh&#n" đây b&#t bu&#c ph&#i trong &#a tu&#i trung h&#c t&# &#p 9 đ&#n &#p 12. Các cu&#c thi bao g&#m đ&# vui đ&# h&#c, thi đua trò ch&#i nhóm, thi đ&#n văn ngh&#, và m&#y năm g&#n đây &#i có thêm ch&#ng trình thi hùng b&#n.

Tho&#t nhìn thoáng qua b&#n có th&# nói sao trông g&#ng ch&#ng trình t&# ch&#c trong đ&#p T&#t Nguyên Đán v&#y. Thôi, ch&#c tôi ph&#i đi sâu vào chi t&#t t&#ng cu&#c thi thì b&#n m&#i th&#y cu&#c ch&#i này đòi h&#i khá nh&#u trí thông minh, tài năng và nhân &#c.

V&#i m&#c "Đ&# vui đ&# h&#c" m&#i tr&#ng đ&#c 3 thí sinh đ&#i đ&#n và 2 ng&# i d&# b&#. Tr&# c ngày thi các thí sinh đ&#c trao cho m&#t danh sách kho&#ng vài trăm câu h&#i c&# t&#ng Anh &#n t&#ng Vi&#t v&#i các đ&# tài v&# s&# ký và đ&#a lý Vi&#t Nam. Các em ph&#i t&# tìm câu tr&# &#i cho nhóm mình.

Trong ngày thi 30 câu h&#i đ&#c đ&#t ra đ&# làm vòng lo&#i và năm tr&#ng vào chung k&#t ph&#i tr&# &#i 20 câu h&#i đúng nh&#t và nhanh nh&#t cho g&#i nh&#t, nhì, và ba. Theo kinh nghi&#m đ&# thi, các h&#i h&#c sinh Vi&#t Nam hay đ&# c&# nh&#ng b&#n n&#i t&#ng "m&#t sách" và ph&#i thông lâu s&# đ&#a cũng nh&#

ngôn ngữ M Vi t. Tôi nh có m t năm, m t tr ng trong vùng đoan ch c tr ng mình ch c ch n chỉ m gi i quán quân vì trong đ i toàn nh ng em t ng Vi t nh gió v a theo gia đình đ nh c m y năm i M nên s đ a không ôn cũng b t, trong khi đó anh tr ng nhóm t ng Anh kh i chê, t ng Vi t thì b p b . Xong cu c thi c nhóm v m ng vì đa s câu h i b ng t ng Anh, em Vi t thì ú , anh Anh ch a thông s đ a, ho c nói tên danh nhân sai vì không b đ u.

"Thi đua trò ch i nhóm" ho c thi th thao thì đ r i. Đ đ c các m đai vàng, b c, ho c đ ng, b n không c n ngôn ngữ ch c n kho m nh và chú ý i ch đ n trò ch i c a tr ng tài thay vì lo đ ng ng m các chàng đ n trai tr ng b n ho c các em váy ng n chân dài c võ xung quanh. Coi v y mà không ph i v y. Trò ch i kéo co v i 6 8 h i viên m i bên s i dây th ng có đ ng kính g n 2 inch (5 cm) đòi h i s c ch u đ ng, b i t t n b i t lúi đúng lúc, nh t là đ ng b chia trí vì i i trêu gh o ho c ch c c i c a phe đ i ph ng. Ch y bao b 3 chân hai ng i, 2 chân trong bao và 2 chân ngoài c n s t p luy n đ bu c đi th t nh p nhàng và nhanh nh n. Th y tr ng cho nhau v i kho ng cách càng lúc càng xa mà không b tr ng, ch y t p s c và trao tr ng b ng mu ng mà không đ c dùng tay. Các trò ch i m i năm thay đ i tùy theo óc sáng t o và linh đ ng c a đ u h p viên cu c thi năm đó. M y năm đ u tiên, các tr ng tài ph i đi tìm vài bác sĩ ho c y tá túc tr c vì có trò ch i làm kim t tháp b ng ng i. Nhóm nào x p đ c nh i u h i viên và cao nh t mà không b té là nhóm đó th ng.

"Thi đ n văn ngh " năm nào cũng luôn luôn thu hút đ c nh i u thí sinh và khán gi h n các b môn khác. Tùy theo s tr ng tham gia m i năm mà ban đ nh m i tr ng đ c tham đ vào môn thi hát, múa, ho c đ n k ch. Trung bình m i năm có t 10 15 tr ng trung h c tham đ Trung Thu cho các cu c thi. Riêng ph n văn ngh thì m i tr ng không th có quá 1 bài hát, múa, ho c k ch.

Có đi xem ch ng trình hàng năm tôi m i th y càng ngày h c sinh Vi t càng t n b . T ng Vi t c a các em u loét h n đ c th h n qua các bài hát, các v k ch không thua kém các ca sĩ ho c đ n viên nhà ngh . H y đ ng đ ng v k ch dài kho ng 10 15 phút hoàn toàn b ng t ng Vi t do các em đ bi n đ n, đ gi ng nói đ n cách đ n xu t trên sân kh u ta không th nào ng đây là các h c sinh M g c Vi t v i tu i đ i ch 14 đ n 18 tu i. Có đ đó là nh vào s có m t c a các trung tâm Vi t ng n trong vùng nh Văn Lang, V Ngu n, và m y ch c tr ng nh t i các nhà th và chùa chi n; đó là ch a k đ n ch ng trình h c ngo i ng b ng t ng Vi t c a 11 tr ng trung h c trong khu h c chính East Side.

Đ u làm cho tôi và các ph huynh ng c nhiên hàng năm là s tham gia c a các nam vũ sinh ngày càng đông h n. Cách đây 5 năm trong lúc tìm ch đ u xe vào gi a tr a tr i n ng chang chang, tình c tôi nghe t ng gi i i i n a Vi t n a M c a m t nhóm tr bên ph i. Ngó k i i tôi th y đ n đ u là m y em gái nh ng i, m c áo bà ba đ y m u s c v i chỉ c qu n đen dài quét đ t, theo sau là 4-5 em trai đ n b đ nông dân m u nâu s m, qu n s n ng cao ng th p, tay vác cu c huyền thuyên nói chuy n nh ch không ng i. Vào đ n h i tr ng Trung Thu năm đó đ xem văn ngh tôi m i gi t mình vì màn múa không ph i ch 4-5 em nh tôi nghĩ mà i 10 anh chàng và 10 cô nàng đ ng đ y sân kh u nh p nhàng nh p vai ho t c nh c y lúa đ u mùa i đ ng ru ng m n quê ... Hoa k .

Nh đã k trên, k "thi hùng b n" ch m i có đ c cách đây vài năm. Tuy không có nh i u em tham đ , trung bình t 5 10 thí sinh m i k , nh ng các giám kh o đ u đ ng ý nh ng em đ c trao gi i nh t (\$100), nhì (\$75), và ba (\$50), r t x ng đáng v i gi i th ng nh n đ c. Trong k thi này các em c n thuy t trình đ tài do ban giám kh o đ a ra b ng t ng Anh ho c b ng t ng Vi t trong vòng 3 5 phút. Tiêu chu n ch m thi bao g m n i dung, hình th c, cách chuy n đ t đ ng, và tài thuy t ph c khán gi. Riêng em nào thuy t trình hay nh t hoàn

toàn b ng t ng Vi t thì s đ c g i đ c b t \$50. Nh v y b t đ c ng n ng Vi t và có tài năng hùng b n thì bài d n v n 5 phút đó có th tr giá 150 đô la. Không t ph i không b n? Vòng bán k t đ c t ch c trong m t phòng nh g m có khán g i (ph i g i im l ng trong cu c thi), m t ng i ghi danh, m t ng i canh g i, 3-4 giám kh o thông th o Vi t / Anh, và m t ng i canh c a không cho ai ra vào khi cu c thi đã b t đ u. Ng i canh g i b t đ u b m đ ng h khi thí sinh m m ng nói câu đ u tiên cho t i khi em im l ng sau bài d n v n. Giám kh o có 3 phút sau m i bài d n v n đ cho đ m thí sinh. Khi m i ng i thi xong, ban giám kh o có 10 phút đ c ng đ m và ch n ba thí sinh cao đ m nh t vào vòng chung k t.

Trong các k thi hùng b n tôi th y m i ng i đ u h c h i đ c nh u đ u hay. Nh ng khán g i trong phòng thi dù là h c sinh hay ng i l n đ u c m th y các thí sinh đ ng nh có cùng c nh ng nh mìn khi các em đ a ra nh ng d n ch ng v v c cha m ng i Vi t r t kh t khe v i con cái trong v c h c hành nh ng l i không ch u b thì g i g n các em. Có em k r ng khi còn nh đ i h c v nhà là em đ c ng i thân qu n quýt h i thăm, nh ng t khi lên trung h c m i khi v nhà bu i ch u thì ch g p căn nhà l nh ng t và tr ng v ng, và em ph i t làm c m ch i u cho mình vì cha m đ u b n đ i làm t i khuya m i v , nh u lúc em thèm món canh h h c cá kho t mà c n n m r i em ch a đ c ăn vì không có ai n u cho em. Ngoài ra, c thí sinh l n khán g i đ u r t thích ph n phê bình c a giám kh o cho t ng thí sinh d thi nh m m c đích giúp các em t tin h n trong k thi k t p.

Tôi nghĩ ng i có l i nh t là 3 em vào vòng chung k t d n ra t i sân kh u l n, vì các em có c h i ng d ng l i khuyên c a giám kh o ngay khi thuy t trình l i bài d n v n c a mình tr c đám đông. Đ m c a các em đ c tính l i t đ u, đây là lúc quy t đ nh em nào th t s có tài thuy t trình g a t ng reo hò, la hét, t ng khóc ho c t ng c i c a các em nh .

Đ y, b n th y cu c ch i Trung Thu cho các em choai choai có hào h ng không? Đ m son c a l h i Trung Thu này là nh ng em tr ng thành, t vai trò "h c sinh" tr thành "sinh viên", sang năm có th tr l i cu c ch i v i vai trò ph tá th n nguy n cho nh ng môn thi mà các em thích. Có nh ng em năm nào cũng tr l i sinh ho t nên sau bao năm kinh nghi m em đã có kh năng làm đ u h p viên c a c m t b môn thi. Trách nh m c a đ u h p viên (đa s kho ng tu i hai m i m y, ba m i) khá n ng vì ph i b t làm m i th t A đ n Z cho môn thi đó. Nh ng tài năng t có là b t k m cho mình nh ng ng i ph tá g i, n u ph tá l i h n không đ n thì ph i k m ng i khác th vào ho c t mình gánh v c c a h ngay, nh ng v c nh liên l c h c sinh, ghi danh, g i i thi u ch ng trình, làm giám kh o, quét d n ch n tr ng, và trăm ngàn v c không tên khác.

R m tháng tám năm nay vào đúng ngày th b y 3/10/2009. Nh ng đây cũng là mùa thi SAT c a các tr ng trung h c nên ban t ch c Trung Thu quy t đ nh ch n ch nh t 18 tháng 10 là ngày l h i. Ch ng trình đ c t ch c t 9 g sáng đ n 6 g ch u. Tôi vì b n chuy n nhà nên khi ghé đ n tr ng Orchard Middle School thì đã m t g i tr a. Tôi đã l đ p không nghe đ c ch ng trình G i i thi u các tr ng đ i h c c a Liên h i sinh viên UVSA Norcal. Trong khi tôi trong phòng thi hùng b n thì sân kh u k bên đã b t đ u thi d n v n ngh . Đây là n i đ n đo hàng năm c a tôi. Cu c thi nào cũng có cái hay c a nó, nh ng vì tài chánh eo h p cũng nh thi u nhân l c nên ban t ch c ph i c g ng t ch c các cu c thi trong th i gian và không gian n đ nh đ g m chi phí t i đa.

Tôi hy v ng sang năm kinh t đ i dào s có nh u ng i góp công góp s c đ m i ng i đ c h ng tr n v n các cu c thi m t cách tho i mái mà không c n ph i canh g i ch y qua ch ng trình khác đ c v o cho đ i nhà c a mình.

Khi v t nh ng hàng ch này, tôi v n còn nh m i tâm tình c a m t s em đ i d n cho các tr ng vào cu i ch ng trình. Các em xúc đ ng t l i cám n c t ng Vi t và t ng M đ n

Tranh Tài Hòn Thua

Tác Giả: Nguyễn Thi

Thứ Ba, 27 Tháng 10 Năm 2009 15:00

ban đầu chúng đã cho các em có cơ hội thi đua lành mạnh hàng năm và làm quen với các bạn Việt Nam của các trường khác trong vùng, vì chúng thua đi với các em không quan trọng bằng vì chúng tác, chia sẻ và học hỏi đi u hay của nhau trước và sau cuộc thi Tết Trung Thu.

□